

Hållbarhet och företagande

Namn: Moa Durhan, Emelie Färnstrand, Ella Planeskog, & Tove Östlund

UF-företag: Hälsingeflaskan UF

Kurs: Gymnasiearbete

Program: Naturvetenskapsprogrammet

Skola: Hälsingegymnasiet

Lärare: Niklas Dahrén

Datum: 16/12 – 2020

Abstract

This scientific report investigates the connection between sustainability and entrepreneurship, and what role it plays in companies. Sustainability deals with environmental questions regarding employees, but also methods of delivery and chosen material of the product. Durable companies can make greater profit, compared to non durable companies. This report also investigates how sustainable Hälsingeflaskan UF is. Our company is relatively sustainable as we try to minimize emissions when we deliver our products. The big issue consists of the emitted substances during the shipment of our product. However, our bottle compensates for some of the emissions, considering it can be reused multiple times.

Innehållsförteckning

Inledning	4
Metod	4
Resultat	5
1. Vad menas med hållbart företagande?	5
2. Varför bör företag arbeta med hållbarhet?	6
3. Hur hållbart är vårt UF-företag och affärsidé?	7
Inventering	7
Råmaterial:	7
Tillverkning:	7
Transport:	8
Användande:	8
Resthantering:	9
Bedömning av inventering	9
4. Hur kan vi arbeta för att vårt UF-företagande ska bli ännu mer hållbart?	10
Förbättringsanalys	10
Diskussion	11
Källförteckning	13

Inledning

Syftet med denna rapport är att ta reda på vad som menas med hållbart företagande och varför företag bör arbeta mot att bli så hållbart som möjligt. Eftersom vi inom ramen för gymnasiearbetet driver ett eget UF-företag så är syftet även att undersöka hur hållbart vårt egna UF-företag och affärsidé är och hur vi kan arbeta för att bli ännu mer hållbara. Detta kommer att ske utifrån följande frågeställningar:

1. Vad menas med hållbart företagande?
2. Varför bör företag arbeta med hållbarhet?
3. Hur hållbart är vårt UF-företag och affärsidé?
4. Hur kan vi arbeta för att vårt UF-företagande ska bli ännu mer hållbart?

Metod

Vårt upplägg med denna rapport var att vi vid det första skrivtillfälle delade upp vem som skulle skriva vad, varje person fick en liten del att skriva om. När en person sedan var klar med sin del valde hon ett nytt relativt litet område att skriva om, tills hela rapporten var färdigskriven.

Frågeställning 1 och 2 besvaras med fakta som vi hittat genom olika hemsidor och artiklar på internet, via sökningar på Google. Sökord som användes var; hållbarhet, hållbart företagande, och lönsamhet med hållbart företagande, för att nämna några. De källor vi valt är trovärdiga då de är från hemsidor som är väl insatta i ämnet och de är kunnig inom ämnet. De har även lättillgänglig kontaktinformation, så man kan kontakta dem om man har några funderingar. Oftast är källor med kontaktinformation pålitlig eftersom det är någon som står bakom det som är skrivet och de har gett ut kontaktinformation, så att de är kontaktbar utifall några felaktigheter hittas.

Frågeställning 3 besvarade vi genom att hitta fakta om råvarorna, tillverkningsprocessen, och återvinningen av vår produkt. Detta gjordes med fakta som hittades i olika artiklar och hemsidor på internet. Inventeringen gjordes genom att läsa om vår produkt på hemsidan vi beställer flaskorna ifrån, samt genom att själv fundera över hur vi gör inom företaget.

Frågeställning 4 besvarades genom en förbättringsanalys där vi beskriver vad vi har gjort, samt gör, för att göra vårt företag så hållbart vi kan. Detta gjordes genom att analysera hur vi i företaget agerade kring specifika moment under försäljningen.

Resultat

1. Vad menas med hållbart företagande?

Hållbart företagande handlar om att företaget ska arbeta för att lönsamhet, miljöhänsyn, och samhällsengagemang ska gå hand i hand för att företaget ska bli så bra som möjligt. Hållbart företagande kan delas upp i tre olika delar, social hållbarhet, miljö, och ekonomisk hållbarhet [1].

Den sociala aspekten handlar om att företaget ska vara en bra samhällsmedborgare, det vill säga tar ansvar internt i företaget och externt, samt att ingen ska skadas under produktionen eller av den färdiga produkten. Ett företag som tar ansvar internt ser till att de har en bra och säker arbetsmiljö med mångfald och jämställdhet, det vill säga de anställda ska vara trygga och nöjda på sin arbetsplats. Om företaget tar ansvar externt så betyder de att de betalar skatt i de länder där verksamheten hålls, samt bevakar arbetsförhållandena i deras produktionsländer [2].

Miljöaspekten betyder att företaget inte ska skada miljön, klimatet, eller naturens resurser. Om ett företag ska arbeta hållbart ur ett miljöperspektiv så bör de se till att använda förnybar energi till sådan stor utsträckning som möjligt, minimera deras utsläpp genom att korta ner resor, effektivisera leveransruter, och försöka att ha digitala möten. Företagen kan även försöka att skära ned på vattenförbrukningen samt hantera avfall på ett miljövänligt sätt [2].

Den ekonomiska aspekten handlar om att företaget ska ha förutsättningarna för att överleva, de ska ha på sikt kunna gå med vinst och anställa personal och då växa. Det är även den viktigaste aspekten, för annars går företaget i konkurs, och de andra aspekterna bör formas runt den ekonomiska för det bästa resultatet [2].

2. Varför bör företag arbeta med hållbarhet?

Alla företag bör arbeta med hållbarhet då det kan ge många positiva effekter på företaget, både internt som externt [3]. Om ett företag arbetar hållbart kan de skära ner på företagets kostnader, detta då företaget använder deras resurser, som energi och råvaror, på ett mer sparsamt och effektivt sätt, vilket även ger en positiv inverkan på miljön [2,3]. Om det sker på ett bra sätt inom företaget kan ett hållbarhetsarbete även leda till ökad energieffektivitet, vilket gynnar företaget då allt fler kunder, samt staten, ställer högre krav på att företag ska arbeta hållbart. Staten ställer krav på både den sociala delen och miljödelen, de ställer krav på att företagen är energieffektiva, att de kritiskt granskar materialen de köper in, och att de är mångfald på arbetsplatsen, för att nämna några [4]. Ännu en fördel med att driva ett hållbart företag är att de öppna och goda relationerna inom företaget, som hållbara företag har, ger ett gott klimat för nya innovationer och idéer, vilket leder till att företaget konstant utvecklas [3].

Hållbart företagande kan även ge positiva externa effekter [3]. En av dessa effekter är företagets möjligheter till att locka nya kunder, speciellt de kunder som ställer höga krav på företagets arbete mot hållbarhet. Det ger även kunderna en långvarig trygghet i företaget, som konstant arbetar mot att företaget överlever mycket länge. Ett hållbart företag lockar även fler medarbetare då arbetarna vill kunna känna sig stolta och delaktiga på sin arbetsplats, samt att det ger mer motivation till de anställda att arbeta kvar på företaget. Detta betyder då att det blir lättare att hitta arbetskraft till företaget, och företaget kan fortsätta växa [4]. En annan positiv effekt av ett hållbart företagande är det ger företaget goda förutsättningar till lån och likande hos banken, detta eftersom företagets hållbarhetsarbete ger dem en god långsiktighet, helhetssyn, och trovärdighet [3].

Ett hållbart företagande kan även öka engagemanget inom företaget, speciellt för små och mellansmå företaget. Detta eftersom anställda inom mindre företag ofta är engagerade och involverade i det lokala samhället och företagets framtid, ett hållbart företagande stärker dessa känslor för den anställde [4].

3. Hur hållbart är vårt UF-företag och affärsidé?

Inventering

Råmaterial:

Hälsingeflaskan är en vattenflaska gjord av aluminium, vilket är ett metalliskt grundämne. Aluminium framställs från lerjorden bauxit, som bildas när aluminiumhaltiga bergarter vittrar. Bauxit går sedan igenom en reningsprocess så att det blir till aluminiumoxid, som aluminiummetallen sedan utvinns ur [5]. Aluminium har en lång livsläng då 75% av allt aluminium som någonsin har producerats, sedan 1880-talet, fortfarande är i bruk idag, vilket är en stor fördel för miljön [6]. Flaskans lock består av plast, som framställs av råolja och naturgas som bearbetas till den färdiga produkten [7]. Plast är en av de största miljöproblemen vi har. Flera ton av skräp hamnar i haven varje år och skadar det marina livet, och då naturen inte kan bryta ned plasten blir de kvar i ekosystemen i form av mikroplast [8]. Flaskan förpackas sedan i en papperspåse, med silkespapper inuti. Både papperspåsen och silkespappret framställs av ved eller andra växter såsom halm, bomull, eller lin [9].

Tillverkning:

Vi i Hälsingeflaskan UF paketerar våra produkter i vita papperspåsar, där flaskorna lindas in i silkespapper. Papperspåsar produceras inte av ändliga resurser, och har därför limiterad påverkan på klimatet. Påsarna är även återanvändbara och återvinningsbara samt leder inte till förorening i naturen på samma sätt som plast [10]. Silkespappret tillverkas av mald sulfitmassa [11].

Att producera ett ton nytt aluminium ger en energiförlust på ca 14 000 kwh [12]. Våra flaskor har en medelvikt på 0,128 kg, vilket medför en ungefärlig energiåtgång på ca 0,1792 kWh per flaska, förutsatt att våra flaskor är producerade av nytt framställt aluminium. Vi har inte hittat någon information kring detta. Framställningen består naturligtvis av fler processer, men det finns en svårighet i att precisera dessa energiförluster.

Tillverkningen av aluminium är beroende av elektricitet, eftersom elektrolys är nödvändig. Dock, så kan tillverkningen kräva olika andelar elektricitet och fossila bränslen beroende på fabrik och land. Säkert är att framställningen inte är hundra procentigt beroende av

elektricitet, utan delar av processen försörjs av fossila bränslen [13]. Förbränningen av de fossila bränslena orsakar naturligtvis koldioxidutsläpp. I och med att våra flaskor är producerade i Kina, så har vi svårt att fastställa exakt hur stor mängd koldioxid det handlar om.

Spillprodukter som uppstår vid tillverkningen består främst av partiklar från gruvorna vid reningsprocessen av bauxit samt luftpartiklar, främst gaser av perfluorkarbon samt koldioxid. Under processen där bauxit blir till ett förstadium av aluminium, bildas ett avfall som refereras som "red mud", alltså röd lera. Detta brukas omhändertas på deponier [14].

Transport:

Vår produkt tillverkas av ett företag som tillverkar deras produkter i Kina. Därifrån transporteras produkterna till Polen där de har deras tryckeri, och då trycker produkterna [15]. De produkter vi har köpt levereras sedan till Bollnäs, där det företaget vi har köpt genom håller till, där vi kan åka och hämta produkterna själva. Visst är det onödigt mycket transport inblandade i produktionen av vår produkt, men då alla försäljare och återförsäljare av vattenflaskor, som vi kunde ha eget tryck på, använder samma ursprungliga försäljare var detta det bästa vi kunde göra.

Leveransen till våra kunder sker främst vid hemleveranser. Dessa hemleveranser försöker vi att samla ihop så att vi tar så många som möjligt samtidigt. Samt att om det är leveranser till någon som bor i närheten av någon av oss, eller någonstans vi ofta är, försöker vi ta dessa leveranser när vi ändå åker förbi. Vi har även delat ut vissa beställningar via personliga möten då kunden bodde relativt långt från Bollnäs, men hade ofta vägarna förbi.

Användande:

Vår produkt borde inte skada miljön eller användaren under användningen. Detta eftersom aluminium är ett av de vanligaste grundämnena på på jorden, och ansvarar för 8% av jordskorpan vikt [16]. Det betyder att aluminium inte är naturfarligt då det redan finns mycket av det i naturen. Produkten bör även inte skada användaren då inga delar kan lossna lätt och det finns inga andra delar som kan vara farlig.

Resthantering:

Eftersom flaskan är tillverkad av aluminium går den att återvinna, antingen till att bli samma produkt med samma funktion som tidigare eller bli en helt ny produkt [17]. Ca 95 till 98 % av allt aluminium kan återvinnas i stort sett oändligt många gånger och samtidigt bibehålla dess goda kvalitet [17,18]. När aluminium återvinns sparas hela 95% av den energi som gick åt för att framställa ny aluminium ur bauxit, vilket medför att det är mycket mer hållbart att återvinna aluminium än vad det är att tillverka nytt [19,20]. Plastkorken som finns på flaskan går också att återvinna genom plaståtervinning. Fastsatt i korken sitter även en karbinhake i metall. Den går antingen att återvinna i metallåtervinningen eller sparas till att återanvändas i hemmet. Papperspåsen med tillhörande silkespapper, som vi levererar flaskorna i, går att återvinna i pappersåtervinningen som pappersförpackningar [21,22]. Där återvinns det och omvandlas till att exempelvis bli kartong, vilket både sparar energi och träd [21,23]. Papperspåsen och silkespappret kan även återanvändas i hemmet till att bli presentpåsar eller användas till pyssel eller presentinslagning.

Bedömning av inventering

Utifrån vår inventering bedömer vi att vår produkt är så bra det går ur ett miljöperspektiv. Självklart är det inte bra att det blir så långa transportsträckor under produktionen, men då vi inte ha hittat något sätt att korta ner dessa sträckor finns det inget vi kan göra åt det. Om man bortser från transportsträckorna är vår produkt relativt miljövänlig, den har en lång livstid, och när den är färdig använd så är aluminium ett material som har goda egenskaper för att återvinnas. Vi i företaget har även ett miljötank kring våra leveranser, där vi försöker minimera körsträckorna så mycket vi kan.

4. Hur kan vi arbeta för att vårt UF-företagande ska bli ännu mer hållbart?

Förbättringsanalys

Mål	Åtgärd	Genomförande	Ansvarig	Uppföljning
Ta fram en produkt som är hållbar och har en liten påverkan på miljön.	Research om olika produkter och materials påverkan på miljön	Augusti 2020	VD & Inköpsansvarig - Ella Planeskog Ekonomiansvarig - Emelie Färnstrand Marknadsförare - Moa Durhan Säljare - Tove Östlund	Valde att sälja aluminiumvattenflaskor då de är hållbara, så de kan användas länge. Samt kan de återvinnas när de är färdig använda
Minska användandet av fordon vid hämtning av varor	Inga onödiga turer för att enbart hämta varor	November 2020 - Maj 2021	VD & Inköpsansvarig - Ella Planeskog	Hämtar varor när vi redan är inne i Bollnäs så att det inte blir en extra färdsträcka bara för att hämta varor.
Välj en miljövänlig förpackning	Research om materials påverkan på miljön	Oktober 2020	VD & Inköpsansvarig - Ella Planeskog	Valde att förpacka flaskorna i en papperspåse, med silkespapper, för papper är 100% återanvändbara.
Korta ner transportsträckor vid leverans av flaskor	Dela upp leveranserna och leverera flera beställningar tillsammans	November 2020 - Maj 2021	VD & Inköpsansvarig - Ella Planeskog Ekonomiansvarig - Emelie Färnstrand Marknadsförare - Moa Durhan Säljare - Tove Östlund	Leveranserna delades upp så de levererades av den som hade kortast resväg, och alla beställningar levereras till kunderna samtidigt.
Inte ha några flaskor över efter året, som inte kommer användas	Inte beställa hem mer flaskor än vi hinner och tror vi kan sälja	November 2020 - Maj 2021	VD & Inköpsansvarig - Ella Planeskog	Hela tiden göra en bedömning om hur många flaskor vi tror vi kommer att sälja, och då beställa in flaskor efter den bedömningen.

Diskussion

Ett hållbart företag är ett företag som arbetar mot att de ska bli så bra som möjligt utifrån de tre aspekterna social, miljö, och ekonomi. Den sociala aspekten handlar om att företaget ska värna om dess anställda, samt de som tillverkar deras produkt. Miljö aspekten handlar om att företaget ska ha sådan liten negativ påverkan på miljön som det går, och den ekonomiska aspekten handlar om att företaget ska vara gynnsamt i längden. Hållbart företagande är även lönsamt för företagen då de ger ökad vinst genom bättre kundrelation och bättre status hos banker.

Ett hållbart företagande är viktigt för dagens företagande eftersom det gynnar företaget. Detta eftersom kunder ställer allt högre krav på företagen, och handlar till mestadels av hållbara företag. Det blir även betydligt lättare att växa företaget då det underlättar i att få ekonomiskt stöd från banken och det blir lättare att anställa fler. Det är även positivt för företagen att ett hållbart företagande kan leda till förhöjda inkomster då de kan locka nya kunder.

Självklart kan det vara svårt att arbeta hållbart inom ett företag eftersom det är så mycket som ingår i ett hållbarhetsarbete, men om man tar det steg för steg så kommer det att gynna företaget. Det är alltså en svårighet som företagen bör jobba sig igenom för att få ett bra företag som kommer att finnas länge.

Vårt företag och vår affärsidé är relativt hållbar. Själva produkten är gjord av ett tåligt material, så den kan återanvändas under en mycket lång tid, som även återvinns bra när flaskan är färdig använd. Det som inte är lika bra med vår produkt är den långa transporten som blir från att flaskan produceras till att vi får den. Då den produceras i Kina så kommer det släppas ut relativt mycket avgaser när den transporteras hit, men då de allra flesta flaskor vi hittade producerades i Kina var detta det bästa vi kunde göra.

Vi försöker även att vara ett hållbart företag då vi försöker att skära ner på färdsträckor och användandet av fordon så mycket vi kan, samt så har vi försökt att välja så miljövänliga förpackningar vi kan.

Denna studie hjälpte oss i företaget med att inse hur vår produkt påverkar miljön och hur vi möjligen skulle kunna ändra saker för att få vårt företag mer hållbart. Vi insåg då hur långa transportsträckor det är innan vi får vår flaska in handen, samt att det går åt mycket energi att producera vår produkt. Studien hjälpte oss även att se vilka åtgärder vi kunde göra så vi fick ett mer hållbart företag.

Om denna studie skulle genomföras på nytt, för att förbättra den, skulle vi ha använt oss av fler förstahandskällor, som vetenskapliga rapporter. Detta eftersom det minimerar faktafel från våra källor då faktan vi tar del av är baserade på undersökningar. Det minimerar även risken att något fakta har misstolkats när någon har skrivit en artikel som bygger på

förstahandskällan. De vetenskapliga rapporterna ger oss även en djupare förståelse om ämnet då de innehåller mer fakta, som även går djupare, än artiklar som bygger på rapporter.

Källförteckning

1. Företagarna.se. *Vad är hållbart företagande?* (u.å). Hämtad 23 november från:
<https://www.foretagarna.se/innehallsbank/riks/2019/mars/vad-ar-hallbart-foretagande/>
2. Verksamhet.se. *Vad är hållbart företagande?* (2020). Hämtad 23 november från:
<https://www.verksamt.se/starta/hallbarhet/vad-ar-hallbart-foretagande>
3. Innovationonline.se. *Nyttan med hållbarhet.* (u.å). Hämtad 25 november från:
<https://innovationonline.se/hallbarhet/nyttan-med-hallbarhet/>
4. Företagarna.se. *Varför hållbarhet?* (u.å). Hämtad 25 november från:
<https://www.foretagarna.se/innehallsbank/riks/2019/mars/varfor-hallbarhet/>
5. Alutrade.se. *Teknisk rådgivning: Tillverkning.* (u.å). Hämtad 2 december från:
<https://www.alutrade.se/produktomraden/teknisk-radgivning/tillverkning/>
6. Sapabuildingsystem.com. *Aluminium och miljö.* (u.å). Hämtad 2 december från:
https://www.sapabuildingsystem.com/sv/se/Selection_Halle/valj-ratt/aluminium-och-miljo/
7. Wikipedia.se. *Plast.* (2020). Hämtad 2 december från:
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Plast>
8. Regeringen.se. *Plast i havet - ett omfattande miljöproblem.* (2019). Hämtad 2 december från: <https://www.regeringen.se/artiklar/2017/02/plast-i-haven--ett-omfattande-miljoproblem/>
9. Wikipedia.se. *Papper.* (2020). Hämtad 2 december från:
<https://sv.wikipedia.org/wiki/Papper>
10. Ekocentrum.se. *Vilken påse är mest hållbar?* (2018). Hämtad 9 december från:
<https://www.ekocentrum.se/vilken-pase-ar-mest-hallbar/>
11. Nationalencyklopedin (NE). *Silkespapper.* (u.å). Hämtad 9 december från:
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/silkespapper>
12. Woodmac.com. *Aluminium vs plastic: who'll win the bottle war?* (2019). Hämtad 9 december från: <https://www.woodmac.com/news/feature/aluminium-vs-plastic-who-will-win-the-water-bottle-war/>
13. Tillväxtanalys.se. *Metaller och deras betydelse för produkters klimatavtryck.* (2018). Hämtad 9 december från:
<https://www.tillvaxtanalys.se/download/18.62dd45451715a00666f1c3c1/1586366166>

[371/Metaller%20och%20deras%20betydelse%20för%20produkters%20klimatavtryck.pdf](#)

14. Oecd.org. *Sustainable Materials Management*. (2010). Hämtad 9 december från: <http://www.oecd.org/environment/waste/46194971.pdf>
15. Midocean.se. *Social efterlevnad*. Hämtad: 2 december från: <https://www.midocean.com/nordic/se/eur/content/page.Social.Compliance>
16. Naturvårdsverket.se. *Metaller som miljögift*. Hämtad: 2 december från: <https://www.naturvardsverket.se/Sa-mar-miljon/Manniska/Miljogifter/Metaller/>
17. Biztrends.se. *Bra att veta om aluminiumåtervinning* (2019). Hämtad 2 december från: <https://biztrends.se/bra-att-veta-om-aluminium%C3%A5tervinning/>
18. Alumeco.se. *Återvinning av aluminium* (u.å.). Hämtad: 2 december från: <https://www.alumeco.se/kunskap-teknik/allmaent/%C3%A5tervinning-av-aluminium>
19. Olssons. se. *Återvinning av metall* (u.å.). Hämtad: 2 december från: <https://www.ohlssons.se/F%C3%B6retag/Tj%C3%A4nster/%C3%85tervinning/Skrot-metall>
20. Prefa.se. *Aluminium och miljön* (u.å.). Hämtad: 2 december från: <https://www.prefa.se/familjefoeretaget-prefa/om-oss/aluminium-och-miljoen/>
21. Återvinningsbar.se. *Kan man återvinna papperspåsar? Återvinningsbar?* (u.å.). Hämtad: 2 december från: <http://atervinningsbar.se/papperspasar/>
22. Avfallhålsingland.se. *Sortering av blompapper/silkespapper* (u.å.). Hämtad: 2 december från: <https://avfallhalsingland.se/sorteringsguide/pappersforpackning/blompapper/>
23. Återvinningstockholm.se. *Pappersåtervinning* (u.å.). Hämtad: 2 december från: <http://www.xn--tervinningstockholm-zwb.se/atervinningsprocessen/pappersatervinning/>

